

Pedagogisch Beleidsplan

Inhoudsopgave:

1. Inleiding

- 1.1. Algemeen
- 1.2 Doel pedagogisch beleid
- 1.3 Visie
- 1.4 Ontwikkeling van het kind

2. Pedagogisch Beleid

- 2.1 Lichamelijk ontwikkeling
- 2.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling
- 2.3 Emotionele ontwikkeling
- 2.4 Cognitieve ontwikkeling
 - 2.4.1 Taal
- 2.5 Creatieve ontwikkeling
- 2.6 Ontwikkeling van identiteit & zelfredzaamheid
- 2.7 Piramide
- 2.8 Boekstart
 - 2.8.1 Peutertoetsen
 - 2.8.2 Tutoring
 - 2.8.3 Pientere kinderen
- 2.9 Peuterfit
- 2.10 Tuindorp
- 2.11 Moestuin

3. Maatschappelijke bewustwording

- 3.1 Waarden en normen
- 3.2 Vooroordelen
- 3.3 Verschillen
- 3.4 Problemen en conflicten
- 3.5 Feesten en rituelen
- 3.6 Rouwverwerking

4. Verzorging van de kinderen

- 4.1 Gezondheid
- 4.2 Veiligheid
- 4.3 Ongevallen en rampen
- 4.4 Hygiëne

5. Klavertje 4 in de praktijk

- 5.1 Voertaal
- 5.2 De groepen
 - 5.2.1 Vorming van de groep
 - 5.2.2 Groepsgrootte
 - 5.2.3 De voor- en nadelen verticale groep
 - 5.2.4 Breng en haaltijden
 - 5.2.5 Dagje op Klavertje 4
 - 5.2.6 Dagindeling baby's
 - 5.2.7 Dagindeling dreumesen en peuters
 - 5.2.8 Plaatsingsbeleid

5.3 Eten, drinken en slapen

- 5.4 De dagelijkse praktijk
 - 5.4.1 De lichamelijke verzorging
 - 5.4.2 De geestelijke verzorging

- 6. Observeren**
- 7. Personeel**
- 8. Contacten met ouders en of verzorgers**
- 9. Problemen en klachten**

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Kinderdagverblijf Klavertje 4 is gevestigd aan de Floralaan 5 te Wageningen. Klavertje 4 is een kleinschalig kinderdagverblijf en biedt opvang aan kinderen van 0-4 jaar verdeeld over twee groepen. Te weten een groep van zes kinderen (de zogenaamde kleine groep) met één gediplomeerde leidster en eventueel een stagiaire (mits er een stagiaire stage loopt). en een groep van twaalf kinderen (de zogenaamde grote groep) met twee gediplomeerde leidsters ook met een eventuele stagiaire. Elke groep beschikt over een groepsruimte waar diverse activiteiten kunnen plaatsvinden. Daarnaast zijn er twee slaapkamers en een gemeenschappelijke verschoonruimte. Bij de entree is er een centrale hal, die bij de kleine groep betrokken wordt zodat er meer speelruimte ontstaat. In de hal staat een speeltoestel van schuimmateriaal en een grote mat met daarin schuimfiguren waarmee kinderen kunnen bouwen. Het kinderdagverblijf beschikt over een woonkeuken waar het eten, drinken, koffie, thee, flesvoeding en de warme maaltijd bereid worden. In de woonkeuken kunnen de leidsters tussen de middag tevens lunchen. Klavertje 4 beschikt over een buitenruimte die deels overdekt is. Door deze overkapping kunnen de kinderen ook als het slecht weer is buiten spelen. Buiten zijn er verschillende speelattributen aanwezig, zoals een zandbak, schoolbord, loopautootjes, driewielertjes en een glijbaan. Doordat het deels overdekt is kunnen de baby's, als het weer het toelaat buiten slapen. De buitenplaats ligt op het westen, maar in de zomermaanden is er voldoende beschutting. De tuin heeft een poort die uitkomt in een steeg van waaruit de kinderen en de leidsters met de bolderkar erop uit kunnen gaan. Zo gaan de kinderen regelmatig naar de wekelijkse markt, dierenparkje, speeltuin of supermarkt. Klavertje 4 is geopend van maandag tot en met donderdag van 7.30 uur tot 18.30 uur en op vrijdag van 7.30 uur - 18.00 uur.

1.2 Doel pedagogisch beleid

Het opvangen, verzorgen en begeleiden van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar in een huislijke en veilige omgeving. Klavertje 4 vindt het belangrijk dat dit gebeurt volgens de visie van Klavertje 4, zoals omschreven wordt in dit pedagogisch beleidsplan. Het personeel ondersteunt deze visie en is gemotiveerd om vanuit deze visie te werken.

1.3 Visie

Klavertje 4 vangt kinderen op in een huislijke en veilige omgeving. Belangrijk is dat kinderen zich veilig kunnen voelen in deze omgeving, zodat zij zich in hun eigen tempo optimaal kunnen ontwikkelen. Kinderen worden opgevangen in verticale groepen (de leeftijden 0 tot 4 jaar zitten gemengd in de groep) waarbij de grotere kinderen de kleinere kinderen helpen en de kleinere kinderen van de grotere kinderen leren.

Klavertje 4 is een plek waar kinderen met elkaar spelen, elkaar leren kennen, samen eten, samen slapen, rekening houden met elkaar en ervaringen op doen die anders zijn dan in de thuissituatie.

Klavertje 4 vindt het heel belangrijk dat er een goede relatie wordt opgebouwd tussen groepsleiding / management en ouders / verzorgers, zodat de afstemming tussen kinderdagverblijf en de thuissituatie optimaal is.

Klavertje 4 vindt het belangrijk om de kinderen positief te benaderen. Een positief zelfbeeld geeft het kind meer zelfvertrouwen, hierdoor zal het beter in staat zijn de hem/haar omringende wereld te ontdekken en nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Klavertje 4 begeleidt de ontwikkeling van uw kind van baby tot kleuter. Elke ontwikkelingsfase van uw kind en elk kind afzonderlijk vraagt een specifieke begeleiding.

Klavertje 4 draagt zorg voor:

- lichamelijke ontwikkeling;
- sociaal-emotionele ontwikkeling;
- emotionele ontwikkeling;
- cognitieve ontwikkeling;
- creatieve ontwikkeling;
- ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid.

1.4 De ontwikkeling van het kind

Een pasgeboren baby is totaal afhankelijk van anderen. Echter binnen vier jaar leert het kind begrippen en regels, kan het zich zelfstandig voortbewegen, leert het spreken en samen met anderen spelen, tandenpoetsen en zichzelf aan- en uitkleden. Kortom een groei van totale afhankelijkheid naar een grote mate van zelfstandigheid in een beperkt aantal jaren. Elk kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo. Elk kind heeft zijn of haar eigen capaciteiten, intelligentie en temperament. Daarnaast spelen ook de situatie waarin het kind opgroeit, de mensen om hem of haar heen een belangrijke rol in de manier waarop het kind zich kan ontplooien.

In het kinderdagverblijf heeft de leidster een open houding en zal het kind positief beïnvloeden door een zodanige sfeer te creëren dat een kind zich op zijn of haar gemak voelt. Door deze positieve beïnvloeding zal het kind zich ontwikkelen tot een zelfstandig persoon en zal gemakkelijker op onderzoek uitgaan wat ten goede komt aan de ontwikkeling.

2. Pedagogisch beleid

2.1 Lichamelijke ontwikkeling

Kinderen maken van 0-4 jaar een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. De bewegingen van romp, armen en benen wordt de grove motoriek genoemd. Deze grove motoriek wordt gestimuleerd door de kinderen te laten bewegen zoals: fietsen, klauteren, springen, dansen, kruipen en lopen. In het dagverblijf zijn voldoende speelmogelijkheden om te rennen, springen en fietsen. Kinderen leren hierdoor hun eigen mogelijkheden kennen en om te gaan met gevaar en hoogteverschillen.

De fijne motoriek bestaat uit kleine bewegingen zoals de coördinatie van handen en ogen, grijpen, pakken en dingen in de mond stoppen. Bij baby's wordt dit gestimuleerd door het doen van spelletjes, babygym en rammelaars. De oudere kinderen hebben fysiek contact met de leidsters en wordt de fijne motoriek gestimuleerd door het maken van puzzels, knutselen zoals plakken, verven en tekenen.

2.2 Sociaal – emotionele ontwikkeling

Het kind ervaart hoe het is om met leeftijdsgenootjes en volwassen samen te zijn. Door het contact met andere kinderen en leidsters leert het kind de uitwerking van zijn of haar gedrag op anderen. Het kind leert al vroeg de betekenis van delen, helpen, troosten, rekening houden met elkaar en om te gaan met conflicten. Het kind krijgt inzicht in zijn of haar eigen gevoelens en krijgt inzicht in de gevoelens van andere kinderen. Klavertje 4 plaatst kinderen in principe op de gewenste dagen die ouders aangeven. Daardoor is de groepssamenstelling iedere dag anders. Het kind zal hierdoor deel uit maken van een wisselende groepssamenstelling (mits het kind meerdere dagen in de week komt).

2.3 Emotionele ontwikkeling

Het waarnemen en het serieus nemen van gevoelens van kinderen is heel belangrijk. De leidster zal bepaald gedrag verbieden, maar de gevoelens van de het kind moet ze altijd accepteren. Gevoelens zoals blijdschap, woede, verdriet, angst en onverschilligheid zal de leidster proberen te verwoorden. Op deze manier leert het kind om te gaan met zijn of haar gevoelens, de gevoelens van andere kinderen en zal de gevoelens herkennen zowel bij het kind zelf als bij andere kinderen in de groep.

Kleine kinderen uiten hun gevoelens met name door spel. Dit zal gestimuleerd worden door de leidsters door bijvoorbeeld door een rollenspel of fantasiespel.

Klavertje 4 beschikt verder over divers speelgoed, zoals duplo, poppen, treinrails, een boerderij, een fornuisje en een poppenhuis die de emotionele ontwikkeling van het kind mede kunnen stimuleren.

2.4 Cognitieve ontwikkeling

2.4.1 Taal

Taal is heel belangrijk om inzicht te krijgen in de wereld om het kind heen. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden. Door informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren in nieuwe situaties kun je inzicht en begrip verwerven. De leidster zal een actieve rol vervullen door veel met en tegen het kind te praten. Door de leidsters wordt geen brabbeltaal gesproken of nagepraat. Kinderen worden gestimuleerd om duidelijk te praten, maar er zal altijd rekening worden gehouden met de unieke ontwikkeling van ieder kind. Om de taalontwikkeling te stimuleren worden er activiteiten gedaan zoals zingen, taalspelletjes en voorlezen. De kinderen worden betrokken in de dagelijkse gebeurtenissen. Kinderen leren veel door nabootsing. De leidster legt uit, benoemt de dingen en nodigt kinderen uit om zelf de dingen te verwoorden bijvoorbeeld kleuren, dagen van de week, vormen enz..

Leidsters zullen kinderen stimuleren om zelf oplossingen te zoeken voor problemen, mits het kind het in zijn of haar vermogen heeft om zelf een oplossing te zoeken.

2.5 Creatieve ontwikkeling

Door het aanbieden van allerlei soorten materialen (zoals verf, klei, water en zand) en activiteiten (zoals muziek en dans) wordt door de leidster de creatieve ontwikkeling gestimuleerd. Kleine kinderen leren door het omgaan met materialen de eigenschappen van materialen kennen. Creatief zijn kan op veel manieren, belangrijk is dat een kind de ruimte krijgt voor eigen inbreng en voor deze creativiteit gewaardeerd wordt.

2.6 Ontwikkeling van identiteit & zelfredzaamheid

Een kind raakt zich er geleidelijk van bewust dat het een persoon is die verschilt van ieder ander kind. Het zelfvertrouwen van het kind wordt bevorderd door het kind positief te benaderen. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen van de kinderen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken.

De leidster waardeert onderlinge verschillen tussen de kinderen in bijvoorbeeld voorkeur voor activiteiten, tempo en spontaniteit. De leidster stimuleert het identiteitsbesef door bijvoorbeeld het opnoemen van de namen van de kinderen.

De kinderen worden aangemoedigd tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De kinderen krijgen af en toe een opdracht of taak. Klavertje 4 kent verschillende taken als het opruimen van speelgoed, schoenen op de mat zetten of in de schoenenmand doen. Er wordt wel voor gezorgd dat de opdrachten passen bij de leeftijd van het kind.

2.7 Piramide

Sinds september 2012 werkt Klavertje 4 met "Piramide". Vanaf maart 2012 tot maart 2013 hebben de pedagogisch medewerkers de opleiding Piramide module 1 gevolgd. Module 1 hebben de leidsters afgerond en Klavertje 4 heeft nu gekwalificeerde Piramide medewerkers. In oktober 2014 hebben twee pedagogisch medewerkers de laatste 2 modules afgerond. Het doel van de educatieve Piramide-methode is kinderen de kans geven om zich optimaal te ontwikkelen. Piramide biedt kinderen een sterke pedagogische basis en een krachtige leeromgeving. In een veilige omgeving daagt Piramide kinderen uit om te spelen en te leren. Al spelend en lerend verkennen de kinderen een thema en krijgen ze grip op de wereld om hen heen. Zo wordt een stevige basis gelegd waarvan de kinderen de vruchten plukken in het vervolgonderwijs.

Piramide is een totaal methode. Acht ontwikkelingsgebieden worden geïntegreerd in projecten aangeboden. Binnen deze projecten, die enkele weken duren, verkennen kinderen aansprekende thema's. Hierbij nodigt een uitdagende speelleeromgeving hen uit om te spelen en zelfstandig te leren.

Waar nodig kunnen leidsters en leerkrachten ondersteuning bieden. Het cursorisch programma biedt materiaal om gericht aan een bepaald ontwikkelingsgebied te werken. De Piramide-methode richt zich op acht ontwikkelingsgebieden, die essentieel zijn voor de educatieve vorming van een kind. Alle ontwikkelingsgebieden komen evenwichtig én in samenhang aan bod. Kinderen breiden bijvoorbeeld hun woordenschat uit en ze leren tellen, maar ze leren ook om prettig om te gaan met anderen en plezier te hebben in het spel.

De acht ontwikkelingsgebieden zijn:

1. *Persoonlijkheidsontwikkeling*
Zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, zelfcontrole en doorzettingsvermogen. Piramide legt de basis. Zo groeien kinderen op tot zelfstandige individuen.
2. *Sociaal-emotionele ontwikkeling*
Leren omgaan met gevoelens, zowel bij zichzelf als bij anderen. Piramide geeft kinderen de kans om te groeien als persoon.
3. *Ontwikkeling van de waarneming*
Voelen, proeven, ruiken, zien en horen. Piramide leert kinderen al hun zintuigen te gebruiken. Een belangrijke voorwaarde om de wereld te ontdekken.
4. *Taalontwikkeling en ontwikkeling van lezen en schrijven*
Communiceren met kinderen én volwassenen, de woordenschat uitbreiden, interactief voorlezen. Piramide nodigt kinderen uit om te praten en bereidt ze voor op het leren lezen en schrijven. De taallijn VVE is in de Piramide-methode uitgewerkt.
5. *Denkontwikkeling en ontwikkeling van rekenen*
Ordenen van kleuren en vormen, classificeren, seriëren, maar ook omgaan met getallen, tellen en vergelijken. Piramide bereidt de kinderen voor op het leren rekenen.
6. *Oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning*
Benoemen van lichaamsdelen, de kamers in een huis, de buurt of op reis gaan. Met de thema's van Piramide exploreren kinderen de wereld om hen heen. Ook krijgen ze besef van volgorden waarin gebeurtenissen plaatsvinden.
7. *Motorische ontwikkeling*
Grote en kleine motorische vaardigheden. Piramide laat kinderen springen, mikken en dansen, maar ook omgaan met stiften, potloden, schaar en bereidt kinderen tevens voor op het schrijven van letters en cijfers.
8. *Kunstzinnige ontwikkeling*
Muzikale en beeldende ontwikkeling. Piramide stimuleert de creativiteit door samen muziek te maken en te beleven en door te dansen. De kinderen werken aan hun beeldende ontwikkeling door op een creatieve manier thema's als kleur, vorm, licht en ruimte bezig te zijn. Technisch leren ze diverse materialen hanteren, zoals klei, verf, papier of textiel, tot en met kleur, vorm, licht en ruimte.

Piramide werkt met de volgende thema's:

1. welkom
2. herfst
3. verkeer
4. feest
5. wonen
6. lente
7. eten en drinken
8. ziek en gezond
9. kleding
10. mensen
11. zomer
12. kunst

Klavertje 4 maakt een planning die loopt van september tot eind augustus. Het managementteam bepaalt samen met het team zeven thema's die we in dat jaar behandelen. De planning is te vinden op het afgesloten deel van de website.

Ouders ontvangen per mail ongeveer 1 week van te voren een ouderbrief over het thema die er aan gaat komen.

Soms is het verzoek aan ouders of ze bijvoorbeeld een foto mee willen nemen die gebruikt wordt voor een thema. In het kader van de thema's wordt er samen met de kinderen geknutseld (bedoeld voor de kinderen die mee kunnen knutselen), bewegen (dansen of een spelletje), filmpje of een wepboek (digitale prentenboek) bekeken op groot scherm en liedjes gezongen. Klavertje 4 schaft voor ieder thema altijd 2 of 3 voorleesboeken aan en we schrijven ons in, om van een aantal thema's, een box met allerlei boekjes van de bibliotheek te ontvangen. Die worden zowel voorgelezen als interactief voorgelezen. Soms wordt er ook voor een digitaal prentenboek gekozen. Als we digitaal voorlezen zal dit in de ouderbrief vermeldt worden. De liedjes die we zingen staan op de Piramide CD

(u kunt in het bezit komen van de cd's door 2 cd's mee te geven dan zorgt Klavertje 4 dat het gebrand wordt). Door er op uit te trekken komen ook vele onderwerpen uit de thema's aan bod.

De kinderen vanaf 3 jaar, die naar het "klasje" gaan krijgen moeilijker activiteiten aangeboden. Deze activiteiten hebben betrekking op het thema. De activiteiten worden zoveel mogelijk afgewisseld. Tafelactiviteiten, bewegingsactiviteit, sport en spel, taal enz. komen aan bod.

2.8.1 Peutertoetsen

Cito heeft de peutertoetsen ontwikkelt en zijn een onderdeel van Piramide.

De peutertoetsen zijn voor de pedagogisch medewerkers een hulpmiddel om peuters in hun ontwikkeling te volgen. Hiermee kan Klavertje 4 goed aansluiten op de verschillende niveau's van de peuters in de groep. Klavertje 4 wil met ons aanbod aansluiten bij het vermogen van jonge kinderen. Door eventuele ontwikkelingsachterstand of voorsprong tijdig te signaleren, kunnen we de peuters adequaat begeleiden. Toetsen is een onderdeel van het volgen van de ontwikkeling. Daarnaast observeert Klavertje 4 het kind (dit staat beschreven in hoofdstuk 6: observeren).

Hoe worden de kinderen getoetst: de leidster neemt de toetsen individueel af bij peuters vanaf drie jaar. Peuters ervaren de toets als een leuke activiteit samen met de leidster. Tijdens de afname van de toets vult de leidster de antwoorden van de peuter in op het antwoordformulier. Na afloop telt ze de goede antwoorden op en bepaalt ze aan de hand daarvan de vaardigheidsscore en het vaardigheidsniveau van de peuter.

Met de resultaten kan Klavertje 4 het aanbod nog beter afstemmen op de behoeften van de peuter. Cito werkt met de volgende normering A t/ E. Dit houdt het volgende in:

- A - 25% - hoogst scorende leerlingen
- B - 25% - ruim boven tot net boven het landelijk gemiddelde
- C - 25% - net tot ruim onder het landelijk gemiddelde
- D - 15% - ruim onder het landelijk gemiddelde
- E - 10% - laagst scorende leerlingen

Kinderen die voor beide toetsen aan "A" scoren hebben een voorsprong in de ontwikkeling. Deze kinderen mogen deelnemen aan het programma voor Pientere kinderen. Dit bespreekt Klavertje 4 met de ouders.

Kinderen die een "D of E" scoren hebben meer ondersteuning nodig. Voor deze kinderen wordt een handelingsplan opgesteld (het handelingsplan komt aan bod in hoofdstuk 6 observeren).

Peuters worden 2x getoetst als ze 3 jaar en 3 maanden en 3 jaar en 8 maanden zijn. Cito hanteert normgroepen. Er zijn 2 normgroepen namelijk:

- P1 (tussen 3 jaar en 0 maanden – 3 jaar en 6 maanden)
- P2 (tussen 3 jaar en 6 maanden – 4 jaar en 0 maanden)

2.8.2 Tutoring

De kinderen die naar het klasje gaan worden op twee momenten getoetst. Als ze 3 jaar zijn en als ze 3 jaar en 8 maanden zijn. Het team kijkt aan de hand van de toets uitslagen waar kinderen moeite mee hebben. Het team kan kinderen helpen door het spelenderwijs te oefenen. Het oefenen zal plaatsvinden met één hooguit twee kinderen. We dwingen niet, een kind moet het vooral leuk vinden en er plezier in hebben. Het oefenen in kleine groepjes wordt in de Piramide "Tutoring" genoemd.

Als het kind 3.5 jaar oud is hebben we een extra oudergesprek in dit gesprek bespreken we voornamelijk de observaties uit het klasje en de toetsen die de kinderen gemaakt hebben. Indien ouders wensen, geven we ook tips die de ouders kunnen gebruiken om met hun kind thuis te kunnen oefenen.

Net voordat het kind afscheid neemt van Klavertje 4 hebben we nog een eindgesprek als het kind de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden bereikt heeft. en dan komen zowel de observatie uit het klasje, de toets als de observaties in de groep aan bod.

2.8.3 Pientere kinderen

Kinderen die makkelijk informatie oppakken en bij de reken- en taaltoets een 'A' scoren komen in aanmerking voor de activiteiten die bedoeld zijn voor pientere kinderen. De pientere kinderen hebben meer uitdaging nodig omdat ze verdergaand vermogen hebben om te redeneren, experimenteren en creatief te kunnen denken. We vinden het belangrijk om 'pientere kinderen' aan te spreken op hun niveau en hun onderzoekende creatieve houding verder te stimuleren zodat hun cognitieve mogelijkheden optimaal benut worden. In de activiteiten zijn steeds probleempjes opgenomen die de pientere kinderen door experimenteren, door er met elkaar en met de leiding er over te praten, kunnen oplossen. Het proces is hierbij veel belangrijker dan het resultaat. De pientere kinderen worden gestimuleerd om meerdere oplossingen voor een probleem te zoeken.

We bespreken samen met de ouders of een kind de activiteiten mag volgen voor de pientere kinderen. Deze activiteiten worden altijd na het "klasje" aangeboden.

2.8 Boekstart

Klavertje 4 heeft op 18 april 2013 een samenwerkingsverband getekend met de Bibliotheek Wageningen om mee te doen met het project Boekstart.

In juni 2013 hebben alle pedagogisch medewerkers de cursus "interactief voorlezen in de kinderopvang" gevolgd.

Boekjes lezen is voor kinderen van alle leeftijden heel belangrijk. Klavertje 4 steunt dit project omdat we willen proberen om taalachterstanden van kinderen in basisonderwijs te verminderen.

Op de grote groep beschikken we over een boekenhoek. In deze boekenhoek staan boeken die kinderen zelf kunnen pakken om te lezen en boeken die bedoeld zijn om voor te lezen. Daarnaast is er een bankje waarop kinderen kunnen zitten en een kleed waar ze op kunnen liggen of zitten om te lezen. Op de VG (voorgroep) is ook een hoek ingericht als boekenhoek. Er staat een bankje waarop kinderen kunnen gaan zitten.

Klavertje 4 beschikt ook over een instellingsabonnement van de bibliotheek. Met de kinderen gaan we regelmatig naar de bibliotheek. Daar mogen ze dan zelf boekjes uitzoeken die we kunnen lezen op de groep.

Met de kinderen die tussen de middag wakker zijn (baby's en dreumesen) gaan we boekjes lezen of bekijken. Met de oudere kinderen gaan we op verschillende manieren een boek lezen namelijk: voorlezen, interactief voorlezen en digitaal voorlezen.

Voorlezen: we hebben boekjes die met het Piramide thema te maken hebben en andere boeken die in de leeshoek staan. We lezen voor aan tafel en in de leeshoek. We lezen op verschillende tijdstippen. Kinderen mogen zelf een boekje uitzoeken die we dan in groepsverband of individueel voorlezen.

Interactief voorlezen: kinderen worden betrokken bij het voorlezen en mogen zelf vertellen wat ze zien in het boek. De leidsters stellen ook vragen aan de kinderen die over het boek gaan. Interactief voorlezen doen we in groepjes van drie tot vier kinderen op de VG. Het is belangrijk om dit in een rustige omgeving te doen zodat de kinderen niet afgeleid worden.

De bibliotheek biedt ook het digitaal lezen van prentenboeken aan. Klavertje 4 zal dit af en toe aanbieden aan de kinderen. Vooralsnog willen we dit niet te vaak doen omdat we van mening zijn dat we zelf voorlezen leuker en uitdagender vinden. Als we digitaal een boekje gaan voorlezen of bekijken wordt u door middel van de ouderbrief hiervan op de hoogte gesteld.

In het project Boekstart wordt er ook gewerkt met een logeerbeer. Één van de doelen van Boekstart is om ouders ook te stimuleren om hun kind (eren) thuis voor te lezen. Klavertje 4 heeft ook een logeerbeer en hij heet Bobbi. Bobbi vindt het erg leuk om voor het slapen gaan te worden voorgelezen. Bobbi gaat iedere week met één kind mee naar huis. Bobbi heeft een koffertje en in dit koffertje zit:

- pyama;
- tandenborstel;
- belevenissen schriftje;
- voorleesboek die het kind zelf mag uitkiezen bij Klavertje 4;
- evaluatieformulier.

In het belevenissenschrift vraagt Klavertje 4 de ouders om een stukje te schrijven en een foto te plakken van de logeerpartij van Bobbi de beer.

In het koffertje zit een evaluatieformulier voor de ouders die we graag ingevuld retour willen hebben om zo de bevindingen van dit project te kunnen evalueren en eventueel aan te passen.

We zorgen ervoor dat ieder kind aan de beurt komt.

Klavertje 4 zal met betrekking tot het beleid een voorleesplan maken. In het najaar wordt hiervoor eerst een cursus gevolgd door de voorlees coördinator. Na de cursus zal het voorleesplan verder ontwikkeld worden.

2.9 Peuterfit

In maart 2013 zijn wij benaderd door Sportservice Ede om mee te doen aan Peuterfit. De gemeente Wageningen vindt het belangrijk dat kinderen van 2 tot 4 jaar gaan bewegen. De subsidie die hiervoor is vrijgemaakt kan worden gebruikt om een training te geven. Klavertje 4 heeft hiervan gebruik gemaakt en eind mei 2013 hebben we de training gevolgd.

Sinds november 2013 maken we gebruik van de kleine sporthal van de Ireneschool. We kunnen daar op de maandagen, dinsdag en donderdagen terecht naar behoefte. Dit is bedoeld voor kinderen vanaf 2 jaar. Vanuit Klavertje 4 lopen we naar de Ireneschool.

2.10 Tuindorp

Klavertje 4 heeft sinds 2014 een abonnement op Speeltuyn Tuindorp. De speeltuin is van april tot en met oktober geopend van dinsdag tot en met vrijdag vanaf 10.00 uur. De kinderen en de begeleidsters bezoeken Tuindorp in de ochtenduren van 10.00 uur tot 11.15 uur. We nemen drinken en koekjes mee. Tuindorp is geschikt voor de grote en de kleine kinderen. We bekijken per keer welke kinderen we meenemen.

Bij de indeling welke kinderen meegaan naar de speeltuin houdt Klavertje 4 rekening met de groepssamenstelling en het aantal leidsters op de groep. Er blijft altijd één leiding op Klavertje 4 die zorgt voor de kleintjes die op het kinderdagverblijf achter blijven. Klavertje 4 zorgt er voor dat ieder kind aan bod komt. Doorgaans gaan de kinderen mee die kunnen lopen. Zijn erop de dag dat Klavertje 4 naar de speeltuin gaat weinig kinderen aanwezig dan nemen we ook de jongere kinderen mee. U kunt een kijkje nemen op de website van Tuindorp om een beeld te krijgen van de speeltuin www.speeltuyn-tuindorp.nl

2.11 Moestuin

Sinds 2014 staat er boven op het terras van Mireille (woonachtig boven het Kinderdagverblijf) een moestuinbak waar we met de kinderen plantjes zoals sla, bloemkool, broccoli, aardbeien in zetten. Daarnaast zaaien we ook groente bijvoorbeeld andijvie, wortels, spinazie. In 2014 was dat zo'n groot succes dat we in 2015 ervoor hebben gekozen om er nog een moestuinbak bij te zetten. De groente die we verbouwen eten we bij Klavertje 4. We oogsten de groenten samen met de kinderen, daarna gaan we de groenten wassen en koken. De kinderen krijgen de groente aangeboden als warme maaltijd. De aardbeien eten we op tijdens het fruitmoment. Klavertje 4 laat weten wanneer de aardbeien rijp zijn en geven dit door aan de ouders. Ouders kunnen dan bij ons aangeven of hun kind wel of geen aardbeien mag in verband met allergie. Het moestuinseizoen loopt van april tot en met september.

3. Maatschappelijke bewustwording

3.1 Waarden & normen

Het overbrengen van waarden en normen speelt voortdurend een grote rol in de opvoeding van kinderen. Een kind komt dagelijks in aanraking met volwassenen en andere kinderen. De leidster is op de eerste plaats beroepsmatig betrokken bij de kinderen. De leidster onderhoudt contact met alle kinderen uit de groep en daarnaast heeft de leidster omgang met de groep als geheel. Hierdoor is er een voortdurende uitwisseling van waarden en normen in de communicatie. Tussen de kinderen onderling speelt voortdurend wat hoort en niet hoort. Door middel van taal vindt er onderling uitwisseling plaats van waarden en normen. Ook de non-verbale communicatie heeft een grote rol in het overbrengen van waarden en normen.

3.2 Vooroordelen

Doordat kinderen van nature nieuwe dingen open tegemoet treden, wordt geprobeerd te voorkomen dat vooroordelen ontstaan. De leidsters hebben daar zelf natuurlijk een voorbeeldfunctie in. Wanneer er toch vooroordelen in een gesprek of spel naar voren komen, zal de leidster hier steeds op reageren. Dit zal ze direct doen door er over te praten of bijvoorbeeld actief te zijn in het aanbieden van speelgoed dat roldoorbrekend is, om te laten zien dat er ook andere keuzes zijn dan alleen het 'gangbare'. Door te praten over verschillende groepen in de samenleving wil Klavertje 4 de kinderen daarvan bewust maken.

3.3 Verschillen

Bij Klavertje 4 zijn kinderen uit verschillende culturen welkom. Er zal aandacht worden geschonken aan bepaalde feesten en gebruiken die aan diverse geloofsovertuigingen verbonden zijn. Voor zover mogelijk zal aan kinderen de betekenis van speciale gebruiken worden uitgelegd door middel van liedjes, verhalen en seizoensgebonden thema's.

Klavertje 4 vindt het belangrijk om kinderen niet alleen de typische mannen of vrouwenrol op te leggen. Bij Klavertje 4 is zowel 'jongens' als 'meisjes' speelgoed aanwezig. Kinderen zijn vrij om te kiezen met welk soort speelgoed ze willen spelen.

3.4 Problemen & conflicten

Klavertje 4 stimuleert de kinderen om zelf een conflict op te lossen. De leidsters bieden hulp als de kinderen er onderling niet uit komen of als steeds dezelfde kinderen 'winnaar' of 'verliezer' zijn. Beide "partijen" worden in een voorkomend voorval gehoord. De minst weerbare kinderen zullen gestimuleerd worden om hun wensen en behoeften kenbaar te maken. Het is belangrijk om kinderen die dat nodig hebben, weerbaarder te maken. Door zelf het goede voorbeeld te geven leert de leidster de kinderen rekening met elkaar te houden. Ze laat de kinderen zien dat je door middel van overleg tot een overeenstemming kunt komen. Zo leren kinderen al vroeg voor zichzelf op te komen en rekening met anderen te houden.

3.5 Feesten & rituelen

Verjaardagen, afscheid en feestdagen (zoals Pasen, Sinterklaas en Kerstmis) verlopen volgens een vast ritueel. Kinderen leren op deze manier wat het betekent om bijvoorbeeld jarig te zijn.

Klavertje 4 werkt volgens een vast dagritme. Voor kinderen biedt dit structuur en houvast, maar ook plezier. Dit dagritme wordt beschouwd als een ritueel.

3.6 Rouwverwerking

Als er een persoon in de directe omgeving van een jong kind komt te overlijden, is dit heel ingrijpend. Het is erg belangrijk dat een leidster op de hoogte van een overlijden is, zodat zij zo goed mogelijk kan reageren.

Om kinderen te helpen hun rouw en verdriet te verwerken is gerichte aandacht, in de vorm van o.a. troosten en knuffelen, ontzettend belangrijk. In het belang van het kind is het goed om niet over de gebeurtenis te zwijgen maar eerlijke informatie te geven die past bij de ontwikkelingsfase van dat moment.

4 Verzorgen van de kinderen

4.1 Gezondheid

De gezondheid van de kinderen wordt goed in de gaten gehouden. Wanneer kinderen ziek worden op Klavertje 4 zal er contact opgenomen worden met de ouders om te bespreken wat we het beste kunnen doen in het belang van het kind. Kinderen krijgen voldoende eten en drinken. Zo zorgt Klavertje 4 ervoor dat de stoelgang geen belemmeringen geeft.

Traktaties worden gegeven in overleg met de ouders. Door middel van de Risico inventarisatie Gezondheid (opgesteld door de directie van Klavertje 4) wordt elk jaar bekeken door de GGD of Klavertje 4 aan de eisen voldoet. Klavertje 4 heeft een protocol: "richtlijnen bij ziekte en medicijngebruik. Iedere nieuwe ouder ontvangt van ons het protocol. Daarnaast staan de richtlijnen rondom ziektebeleid op de site van Klavertje 4 onder het kopje "praktische info".

4.2 Veiligheid

De groepsruimte en de buitenruimte zijn zo ingedeeld dat kinderen er veilig kunnen spelen. Speelgoed wordt regelmatig gescreend op veiligheid. Kapot speelgoed of speelgoed dat niet aan de veiligheidseisen voldoet, wordt weggegooid. Te klein speelgoed wordt of weggegooid of in de afgesloten kast gelegd. Elk jaar wordt door middel van de Risico inventarisatie Veiligheid (opgesteld door de directie van Klavertje 4) bekeken door de GGD of Klavertje 4 aan de eisen voldoet.

4.3 Ongevallen en rampen

Klavertje 4 beschikt over een ontruimingsplan. Dit plan ligt in de hal op de witte kast met vakken. Op de groep is een telefoonlijst aanwezig met daarop alle nummers van de ouders en de noodnummers van personen die ouders opgeven op het inschrijfformulier om in geval van nood te waarschuwen.

In de teamvergaderingen wordt regelmatig gesproken wat er gedaan moet worden bij een calamiteit. Spelenderwijs wordt er met de kinderen geoefend en zal er één keer per jaar een ontruimingsoefening plaatsvinden met alle kinderen die op het moment van de oefening aanwezig zijn. De ontruiming vindt plaats onder begeleiding van een BHV-instructeur die verbonden is aan de Wageningse brandweer.

4.4 Hygiëne

De ruimtes worden dagelijks schoongehouden door de leidsters. Het is van groot belang dat alles goed schoon is, zodat kinderen veilig en zelfstandig kunnen spelen.

De bedjes worden één keer per week verschoond (indien nodig vaker). Ieder kind heeft een eigen slaapzak die op Klavertje 4 blijft en die Klavertje 4 regelmatig wast. Ieder kind heeft zijn / haar eigen beddengoed (hoofdoek, onderlaken en laken). Beddengoed wordt iedere week gewassen. Is het beddengoed vervuilt dan wordt het direct in de was gedaan.

Tijdens het verschonen ligt ieder kind op zijn of haar eigen hoofdluier. Deze hoofdluier bevindt zich in het kledingbakje van het kind. Is de hoofdluier na het verschonen vies geworden dan vervangt de leidster het hoofdluier voor een nieuwe. Klavertje 4 doet er op deze manier alles aan om vervuiling en of besmetting te voorkomen. In de schoonruimte zijn latexhandschoenen aanwezig. Kinderen wassen na elk wc bezoek hun handen, zo ook voor we aan tafel gaan en na het buiten spelen.

Er zijn geen giftige bloemen of planten op Klavertje 4.

5 Klavertje 4 in de praktijk

5.1 Voertaal

De voertaal die binnen kinderdagverblijf Klavertje 4 wordt gehanteerd is Nederlands.

5.2. Groepen

Op Klavertje 4 worden kinderen van 0-4 jaar opgevangen in verticale groepen. Er zijn twee groepen, te weten een groep van zes kinderen en een groep van twaalf kinderen. Op de groep van zes kinderen is één gediplomeerde leidster werkzaam wanneer het aantal kinderen dit niet toelaat zijn er twee gediplomeerde leidsters werkzaam op de groep. Op de groep van twaalf kinderen zijn twee gediplomeerde leidsters werkzaam, wanneer het aantal kinderen dit niet toelaat zijn er drie gediplomeerde krachten werkzaam op de groep. Stagiaires worden ingezet op beide groepen.

Tussen de middag worden in verband met de pauzes van de leidsters de groepen samengevoegd. De kinderen spelen dan op de grote groep.

De hal wordt gebruikt door de kleine groep om zo meer speelruimte te creëren. In de hal kunnen de oudere kinderen ook in alle rust met de boerderij spelen of een treinrails opbouwen ook kunnen daar grote vloerpuzzels gemaakt worden. We hebben hiervoor gekozen zodat oudere kinderen niet gestoord worden door de kleine kinderen die aanwezig zijn.

Open deuren beleid

Klavertje 4 vindt het belangrijk dat kinderen waar mogelijk zelf kunnen bepalen met wat, wie en waar ze willen spelen. Dat kan zowel binnen de groep zijn als daarbuiten. Door regelmatig de deuren open te laten staan, kunnen kinderen zelf kiezen: "Blijf ik op mijn eigen groep, wil ik naar de gang of ga ik op bezoek bij de andere groep?" Dit biedt een scala aan mogelijkheden en geeft nieuwe uitdagingen.

Een kind kan de omgeving gaan verkennen, andere kinderen ontmoeten en deelnemen aan een activiteit op een andere groep. Je kunt op een groep oudere kinderen ander speelmateriaal aanbieden en de oudere kinderen worden in hun spel niet gestoord door jongere kinderen (meer concentratie bij spelen)

Wel blijft het uitgangspunt: emotionele veiligheid en vertrouwen staan voorop. Dus: deuren alleen open als het kan. Ieder kind is ingedeeld in een vaste stamgroep. Ieder kind eet, drinkt en slaapt op zijn of haar eigen stamgroep.

Er zijn nog meer voordelen van het open deuren beleid:

- Pedagogisch medewerkers krijgen door het open deuren beleid meer mogelijkheden en uitdagingen.
- Ze kunnen meer samenwerken met hun collega's en vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid omgaan met de kinderen.
- Iedere pedagogisch medewerker kan haar kwaliteiten en capaciteiten ten volle inzetten en benutten. De ene groep kan gaan knutselen de andere gaan dansen.
- Binnen een team vullen mensen elkaar optimaal aan en neemt de veelzijdigheid toe.

Het vraagt wel van de pedagogisch medewerkers, om voortdurende afstemming, overleg en vertrouwen in elkaar.

Op maandag, dinsdag, donderdag en vanaf september 2017 ook de woensdag zijn er meerdere momenten op de dag dat wij de peuters (kinderen vanaf 2 jaar) splitsen van de baby's. we kunnen de peuters dan andere activiteiten aanbieden die voor hun doelgroep geschikt zijn. Dit kan zijn Piramide activiteiten, voorlezen, interactief voorlezen, gymmen, speeltuin gaan enz..

Wanneer we de groepen splitsen vanwege de activiteiten dan zullen we er altijd voor zorgen dat er voldoende personeel aanwezig is op de groepen. Het kan zo zijn dat er in sommige gevallen een extra personeelslid nodig is vanwege de leidster – kindratio.

De activiteiten met peuters vinden plaats op de GG (grote groep). De peuters hebben hier meer ruimte. De baby's spelen dan op de VG (voorgroep) of in de aangrenzende gang.

In onze visie staat dat kinderen aan mogen geven of ze wel of niet mee willen doen. Wij staan helemaal achter deze visie. In de praktijk zien we dat alle kinderen altijd erg enthousiast zijn. Wanneer een kind niet mee wil doen mag hij of zij mee naar de VG om daar te spelen.

Wanneer we de groep splitsen zijn er 2 PW-ers (meer dan 8 peuters) op de GG. Zijn er minder dan 8 peuters dan volstaat 1 PW-er. Het is prettig als je met zijn tweeën bent omdat je dan tijdens de activiteiten goed kan observeren en anticiperen wanneer bijv. een kind stil is, teruggetrokken of juist heel druk. In sommige gevallen is het belang om die kinderen dicht bij je neer te zetten want dat geeft voor de kinderen, die stil of teruggetrokken zijn, een gevoel van veiligheid. Op deze manier kan je alle kinderen aan bod laten komen bij activiteiten, zeker ook de stillere kinderen.

5.2.1 Vorming van de groep

Door het kind te plaatsen bij Klavertje 4 kiest u voor opvang in groepsverband. Een groep bestaat uit verschillende kinderen die goed met elkaar kunnen spelen maar waar ook wel eens kleine conflicten ontstaan. Zonder dat kinderen in de verdrukking zullen komen zal er zoveel mogelijk rekening worden gehouden met ieder kind. Daardoor leren kinderen al vroeg rekening houden met elkaar.

5.2.2. Groepsgrootte

Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en de beschikbare ruimte wordt de groepsgrootte bepaald. Klavertje 4 vangt per dag in totaal achttien kinderen op. De leidster – kind verhouding is gebaseerd op de wettelijke vastgestelde normen. Zie onderstaand schema:

Per leidster:

- Vier kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- Vijf kinderen in de leeftijd van 1 tot 2 jaar.
- Zes kinderen in de leeftijd van 2 tot 3 jaar.
- Acht kinderen in de leeftijd van 3 tot 4 jaar.

Klavertje 4 berekent de leidster – kind verhouding met de rekentool die ontwikkeld is door de Rijksoverheid.

5.2.3 Voor- en nadelen van een verticale groep

Kinderen opvangen in een verticale groep zoals we op Klavertje 4 doen heeft voor- en nadelen.

Voordelen:

- Nabootsing van de gezinssituatie. Broertjes en zusjes zitten, als ouders daar mee instemmen, bij elkaar in dezelfde groep.
- Kinderen leren beter rekening te houden met elkaar.
- Meer continuïteit op de groep wat betreft de leidsters. Kinderen maar ook de leidsters hechten zich sneller aan elkaar.
- Geen overgang naar een andere groep.
- Ouders hebben steeds te maken met dezelfde leidster(s).
- Kleine kinderen leren van de grote kinderen.
- Grote kinderen helpen de kleine kinderen. Grote kinderen vinden het soms ook leuk om erbij te zijn als de leidsters een baby de fles geeft. Ze willen dan graag helpen.
- Taalvaardigheid wordt extra gestimuleerd. Kleintjes zitten ook aan tafel als er wordt gezongen of voorgelezen. Verhaaltjes en liedjes worden boven hun niveau aangereikt.
- Achterstanden vallen minder snel op waardoor het kind zich niet snel een buitenbeentje voelt (dit kan ook een nadeel zijn), een leidster moet altijd alert blijven op achterstanden bij kinderen.
- Regelmatig zijn er kindbesprekingen in personeelsvergaderingen en ook de overdrachtsformulieren (observaties) zijn ervoor om achterstanden te achterhalen.

Nadelen:

- Als het druk is kunnen de kleintjes zich niet vrij bewegen over de vloer. Om de kleinste toch de ruimte te geven worden de grotere kinderen af en toe apart worden genomen voor een activiteit zoals buitenspelen, knutselen of spelen in de hal van het kinderdagverblijf.
- De kleintjes maken de bouwwerken van de grotere kinderen kapot. De leidster zal in dat geval de kleintjes erop wijzen dat het niet mag en proberen af te leiden.
- In het begin is het voor een baby misschien te druk op de groep bijvoorbeeld als er een flesje wordt gegeven. De leidster zal in dat geval de baby in een aparte ruimte de fles geven, zodat het voor de baby rustiger is.
- Kleine kinderen leren soms minder leuke dingen van de oudere kinderen.

Voor een leidster is een verticale groep gezellig, afwisselend en druk. Er wordt van haar veel improvisatievermogen gevraagd. Ze moeten kunnen inspelen op wisselende situaties en wat de kinderen op dat moment van haar vragen of verwachten.

5.2.1 Breng- en haaltijden

Vaste breng- en haaltijden zijn van belang omdat het in de groep structuur en continuïteit biedt. De aandacht van de leidster wordt door de vaste breng- en haaltijden niet onverwachts afgeleid van de kinderen. Hierdoor kan een leidster intensief bezig zijn en blijven met de groep. Wanneer kinderen later gebracht of vroeger gehaald worden, geeft dit onrust op de groep. Deze onrust geldt zowel voor het kind dat gehaald wordt als voor de anderen kinderen en de leidster op de groep.

Uitzonderingen, zoals doktersbezoek, consultatiebureau, fysiotherapie zijn natuurlijk altijd in overleg mogelijk.

Brengen kan tussen 7.30 uur en 9.00 uur.

Halen kan tussen 17.00 uur en 18.30 uur (maandag tot en met donderdag) op vrijdag kan er gehaald worden tot 18.00 uur, op woensdag en vrijdag tussen 13.00 uur en 13.30 uur.

De mogelijkheid bestaat om uw kind incidenteel te halen om 15.00 uur. Dit graag in overleg met de leidsters om de rust zoveel mogelijk te behouden op de groep.

Wennen

Kinderen die voor het eerst komen mogen een dagdeel komen 'wennen'. Kinderen kunnen op deze manier wennen aan de nieuwe omgeving. Ouders en leidsters zullen van gedachten wisselen over het kind. Als het kind een ochtend komt wennen mag het worden gebracht om 9.00 uur en gehaald om 13.00 uur. Dit om zoveel mogelijk onrust op de groep te voorkomen.

Kinderen die ouder zijn dan 1 jaar hebben meer tijd nodig om te wennen. Met de ouders wordt besproken hoe vaak het kind komt wennen bij Klavertje 4.

Kinderdagverblijfboekje

Vanuit Klavertje 4 ontvangt u op de 1^e dag dat uw kind komt, een kinderdagverblijfboekje. In dit boekje schrijven de leidsters, gedurende het 1^e levensjaar van het kind, alle dingen die uw kind meemaakt. Voor de baby's worden er de voedingstijden en slaaptijden nauwkeurig in weergegeven.

Het team hanteert de regel dat er in het kinderdagverblijfboekje voor baby's, iedere keer nadat uw kind op het dagverblijf geweest is, geschreven zal worden. Het team stelt het op prijs als u ook iets over uw kind schrijft.

5.2.5 Dagje op Klavertje 4

7.30 uur - 9.00 uur	Ontvangst ouders en kinderen. Ouders en leidsters wisselen informatie uit. De kinderen kunnen vrijspelen of een puzzeltje maken of kleuren.
9.00 uur	Vrij spelen, gezamenlijke activiteit.
9.45 uur	kinderen die zindelijk zijn gaan plassen op de wc en de andere kinderen worden verschoont.
10.00 uur	Aan tafel voorlezen, zingen en kringgesprek. Limonade drinken en een koekje eten.
10.30 uur	Buitenspelen, rondje lopen door de wijk of naar speeltuin Tuindorp gaan, bij slecht weer een gezamenlijke creatieve activiteit, gymspelletjes, dansen.
11.30 uur	Met z'n allen aan tafel. De kinderen krijgen warm eten en een toetje.
12.15 uur	De kinderen die gaan slapen, worden klaargemaakt voor hun slaapje.
12.30 uur	Kinderen die moeten slapen worden in bed gelegd. Kinderen die gaan rusten worden in een aparte slaapkamer gelegd en mogen daar met elkaar praten. Kinderen die wakker blijven mogen een activiteit doen aan tafel bijv. tekenen, puzzelen, spelletje doen of gaan rustig spelen op de groep.

14.00 - 15.00 uur	Kinderen vanaf 3 jaar gaan naar het Klaverklasje.
14.45 uur	Kinderen die wakker zijn, krijgen nog wat te drinken. De kleintjes krijgen een fruithap.
14.45 uur	De eerste kinderen komen uit bed. kinderen die zindelijk zijn gaan plassen op de wc en de andere kinderen worden verschoont.
15.30 uur	Aan tafel voorlezen, liedjes zingen. Er wordt fruit gegeten, sap gedronken en een koekje gegeten.
16.15 uur	Tutten: kinderen krijgen hun eigen luier om, de haren worden gedaan, handen en gezicht worden gewassen. Binnen- of buitenactiviteiten of vrij spelen.
17.00 uur	Ouders zijn welkom om hun kind op te komen halen. Ouders en leidsters wisselen informatie uit over het verloop van de dag.
17.30 uur	Kinderen krijgen een soepstengel en bij warm weer nog wat te drinken.
17.45 uur	Kinderen eten nog wat stukjes brood, belegde rijstwafel of fruit. Dit wordt rondgedeeld door de leidster.
18.30 uur	De dag op kinderdagverblijf Klavertje 4 is voorbij (op vrijdag eindigt de dag om 18.00 uur).

5.2.6 Dagindeling baby's

Voor de opvang van baby's geldt dat de dagindeling niet al te veel afwijkt van de thuissituatie. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het eigen ritme van de baby, maar ook met de schema's van anderen baby's. Wanneer de baby overgaat naar vaster voedsel wordt er langzaam toegewerkt naar het dagritme van de dreumesen en peuters.

Het verzorgen van een baby vraagt veel tijd. Het is meer dan alleen eten geven en verschonen van een luier. Aandacht, lichamelijk contact en spelen met een baby zijn ook erg belangrijk.

5.2.7 Dagindeling dreumesen en peuters

De dagindeling is een houvast voor de leidsters en de kinderen. Het zorgt ervoor dat de kinderen op tijd eten, drinken, plassen, verschoond worden en op tijd slapen. Daarnaast blijft er voldoende tijd over voor vrijspel en groepsactiviteiten.

5.2.8 Plaatsingsbeleid

Op Klavertje 4 is ieder kind welkom. Alleen als de begeleiding veel zwaarder is vanwege een handicap en of een pedagogische probleem kan het team tot de conclusie komen dat Klavertje 4 niet de juiste opvang kan bieden voor dat kind. Klavertje 4 kent geen moeilijke kinderen, wel kinderen die tijdelijk of constant meer aandacht nodig hebben.

5.3 Eten, drinken en slapen

Op Klavertje 4 wordt het snoepen zoveel mogelijk tot het minimum beperkt. Tijdens feestelijke gebeurtenissen zoals Pasen, Sinterklaas en Kerst wordt hierop wel eens een uitzondering gemaakt.

Ouders nemen voor een baby zelf de flesvoeding mee. Baby's hebben hun eigen slaapritme.

Eten en drinken is een gezamenlijke activiteit. Iedereen zit aan tafel en we zingen liedjes of lezen een boekje voor. Dit is een moment van samen zijn waarbij er een gezellige sfeer is. Voor kinderen is dit een rustmoment op de dag. Aan tafel wordt aandacht besteed aan eenvoudige tafelmanieren zoals: aan tafel blijven zitten, op elkaar wachten, zelf drinken en eten. Leidsters geven hierin zelf het goede voorbeeld.

Tussen de middag krijgen de kinderen warm eten en een toetje dat bestaat uit magere yoghurt en 0% vanille vla. Het warme eten wordt door de leidsters 's ochtends klaargemaakt. Kleintjes krijgen het eten gepureerd en de grotere krijgen het eten klein gesneden aangeboden. Alle kinderen zitten gezamenlijk aan tafel en kinderen die zelf kunnen eten, eten zelf. De kleintjes worden geholpen. Tijdens het eten is er een gezellige sfeer.

Alle kinderen blijven aan tafel totdat iedereen het op heeft. Dit is belangrijk voor de rust aan tafel. Tevens zorgt de rust ervoor dat ieder kind op zijn of haar eigen tempo kan eten. Als kinderen niet in hun eigen tempo kunnen eten gaan ze 'schrokken'. De 'snelle' eters moeten leren geduld te hebben. Als iedereen het eten op heeft gaan de kinderen van tafel. Ze mogen nog even spelen.

De kinderen die tussen de middag gaan slapen worden klaargemaakt om naar bed te gaan. Eerst worden de kinderen uitgekleed. Kinderen worden wel gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf hun kleren uit te trekken. Daarna worden ze verschoond of gaan ze op het potje of toilet. De eigen slaapzak wordt aangedaan. Het kind krijgt indien nodig een speen en zijn of haar eigen knuffel. De kinderen hebben een "eigen" bed. Dit is belangrijk omdat het kinderen een gevoel van veiligheid geeft. Gedurende de slaaptijd wordt er regelmatig in de slaapkamer gecontroleerd. Als het te onrustig is in de slaapkamer gaat er een leidster bij de kinderen zitten totdat de kinderen slapen.

De kinderen die niet meer tussen de middag slapen, gaan een uurtje rusten. Dit gebeurt meestal zo rond het derde levensjaar. Zodra een kind 3 jaar is, wordt dit zogenaamde rusten besproken in het oudergesprek. De kinderen die gaan rusten kleden zich uit en krijgen een luier om, dit om ongelukjes te voorkomen. Ze krijgen ook hun slaapzak aan en liggen op de slaapkamer van de "grote groep". De deur van de slaapkamer van de grote groep staat open en ze mogen met elkaar praten. Sommige kinderen vallen soms toch een kwartiertje tot een half uurtje in slaap. Om half twee gaan de kinderen uit bed en krijgen ze vanaf 14.00 uur in het Klaverklasje andere activiteiten aangeboden. De kinderen in het Klaverklasje worden meer geprikkeld. Dit als voorbereiding op de basisschool. De voorbereiding op de basisschool gebeurt spelenderwijs. Voor deze doelgroep zijn andere materialen aangeschaft zoals: mini loco, electro, begrippenspel, gezelschapsspelletjes (memory, domino, kleurenspeel enz.), schaduwspel, insteekmozaïek, prikkennen, prikblokken en scharen.

Als een kind 3 jaar wordt, zal in het oudergesprek worden besproken of een kind nog gaat slapen tussen de middag of dat het een uurtje gaat rusten. Is het kind jonger dan 3 jaar en ouders willen het slapen van het kind op Klavertje 4 bespreken. De leidster doet dit dan graag doen tijdens een gesprek met één of beide ouders, dit is prettiger dan tijdens een overdracht.

Wanneer het kind 3.5 jaar wordt bespreken we in het oudergesprek of een kind wakker mag blijven. De ouders kunnen dan aangeven wat ze het liefst willen.

5.4 De dagelijkse praktijk

5.4.1 Lichamelijke verzorging

- Vaste tijden voor verschonen op het potje of toilet;
- Als het nodig is wordt er tussendoor ook regelmatig verschoond;
- Bij het verschonen wordt er opgelet dat de plooitjes goed schoon zijn en indien nodig zelf op de billen gedaan.

Zindelijkheidsstraining is het kind vertrouwd maken met alles wat met plassen en poepen te maken heeft. De kleintjes zien het van de grote kinderen en dit is erg interessant. Tijdens de vaste verschoonmomenten vragen we of kinderen op het potje willen zitten of op het toilet. Dwingen doen we niet. Het kind mag zelf een stickertje plakken op een vel met zijn of haar naam erop als het geplast of gepoept heeft. Hiermee proberen we het kind te stimuleren om op het toilet of het potje te plassen of te poepen. Het kind moet eerst de controle over de sluitspieren moeten kunnen beheersen voordat het zindelijk zal worden.

5.4.2 Geestelijke verzorging

Klavertje 4 vindt het belangrijk dat een kind in een omgeving verblijft waar het zich thuis voelt en zichzelf kan zijn. Belangrijk aspect hierbij is dat de ruimte waarin het zich begeeft gezellig en veilig is. Kinderen moeten kunnen spelen in een uitdagende omgeving die tevens vertrouwd is. Daarnaast heerst er rust en regelmaat. Deze aspecten zorgen ervoor dat het kind zich goed kan ontwikkelen.

Vaste rituelen:

- Duidelijk afscheid nemen bij het brengen en halen;
- Voor het drinken 's ochtends en s' middags wordt er gezongen en of een verhaaltje voorgelezen;
- Wachten totdat iedereen klaar is met eten en drinken pas dan mag je van tafel
- Warm eten tussen de middag met een toetje;
- Naar bed, eigen slaapzak aan, knuffel (indien nodig een speen) en het muziekje aanzetten.

Kinderen en leidsters komen op vaste dagdelen. Indien nodig wordt hiervan afgeweken. We streven ernaar om met vaste invalkrachten te werken. Wanneer kinderen extra komen of een dag willen ruilen, streven we ernaar om de kinderen op te vangen op hun eigen groep. Wanneer dit niet mogelijk is wordt dit overlegd met de ouders.

Na de voedingen en het verschonen van een baby heeft de leidster alle aandacht voor de baby. Dit zijn de momenten om met de baby te praten, spelletje te doen en te knuffelen.

Als er behoefte is, nemen de leidsters de tijd om met de oudere kinderen te knuffelen.

Voor het kind is er naast het samen spelen ook ruimte en gelegenheid om alleen te spelen bijvoorbeeld:

- puzzelen aan tafel
- bouwen aan tafel
- lezen op de bank.

Als kinderen opvallend gedrag vertonen zoals niet opvallen, zich teruggetrokken gedragen of juist hyperactief gedrag laten zien, dan gaan we:

- het kind observeren
- afvragen: waarom doet het kind zo?
- gesprek met de ouders of het kind thuis dit gedrag ook vertoont
- kind heel bewust bij activiteiten betrekken

Emoties tonen en afreageren

Ieder kind reageert op zijn of haar eigen wijze. De leidsters respecteren dit en laten het kind in zijn of haar waarde. Het kind krijgt alle vrijheid om zijn of haar emoties te tonen of af te reageren. Wanneer de leidster een kind moeten corrigeren maken we het kind duidelijk dat we het gedrag van het kind afkeuren en niet het kind zelf.

Stimuleren taalontwikkeling

Leidsters moeten het goede voorbeeld geven en letten op taalgebruik. Het kind wordt altijd serieus genomen en er zal spelenderwijs omgegaan worden met taal. Iedereen is de hele dag onbewust bezig met taal. Hierbij moeten de leidsters stilstaan bij de volgende punten:

- hoe is mijn taalgebruik?
- luister ik wel goed?
- heb ik een goede luisterhouding?
- vraag ik genoeg?
- heb ik oogcontact met het kind?
- heb ik voldoende aandacht voor het kind als het iets aan het vertellen is?
- neem ik het kind serieus?
- dwing ik het kind om te praten als het eigenlijk niet wil?

Het is belangrijk dat een kind zich thuis voelt in de omgeving waar het verblijft, zodat het gemakkelijker gaat praten. Ons inziens zorgen onderstaande punten hiervoor:

- rust en regelmaat
- het kind altijd serieus nemen
- de tijd nemen om met het kind: te knuffelen, te lezen en aandacht te geven
- proberen het kind te begrijpen

Kinderen maken taalfouten. Hier wordt heel serieus mee omgegaan. We zeggen op een onopvallende manier wel het goede woord.

Taal bij baby's

Huilen is voor een baby een manier om iets te vertellen; honger, pijn, moe of aandacht. Wij reageren altijd positief op het huilen van de baby, omdat de vertrouwensrelatie daardoor groter wordt.

Tijdens het voeden heeft de leidster alle aandacht voor de baby en dit geeft haar de mogelijkheid om beter contact met het kind te hebben. Is dit niet mogelijk op de groep dan wordt de baby gevoed in een andere rustige ruimte.

Het is belangrijk dat er met de baby gepraat wordt bijvoorbeeld:

- zeggen wat je doet bijvoorbeeld: "We gaan je een schone luier om doen."
- spelletjes op schoot
- veel zingen.

Taal bij dreumesen en peuters

Stimuleren van taalontwikkeling bij dreumesen en peuters bij de volgende activiteiten:

- voorlezen
- zingen
- kringspelletjes
- fantasiespel, poppen, lego, keukentje, boerderij
- kleur – en taalspelletjes
- werken met thema's

Kinderen die niet zoveel praten, 'stille' kinderen, zullen we extra stimuleren, zonder daarbij te dwingen, om deel te nemen aan activiteiten.

Het team zal vooral spelenderwijs met taal omgaan dit ter voorbereiding op de basisschool.

Bij mogelijke problemen bij de taalontwikkeling bespreken we dit met de ouders.

Taalgebruik

- Het kind moet leren vragen: niet: "Ik wil" maar "Mag ik?"
- Sommige spelletjes zoals schieten kun je verbieden. ik wil niet dat je dat doet..., want dat is niet leuk...
- Aan "rare" en of "vieze" woorden schenken we niet teveel aandacht, wel zeggen we dat we dat niet leuk vinden.

Zelfredzaamheid

Belangrijk is dat kinderen leren zelf hun jas aan te doen, schoenen op de mat te zetten. Kleine opdrachtjes geven hoort hier ook bij. Hiermee geven we het oudere kind het gevoel "dat hij groot is". Voorbeelden van kleine opdrachtjes zijn: was vouwen, slabbetje pakken en samen met de leidster de fles vasthouden.

We houden rekening met de eigen inbreng van een kind. De leidsters hebben dan ook een begeleidende rol. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo. We zullen daarom kinderen niet met elkaar vergelijken.

Klavertje 4 heeft zijn eigen verantwoordelijkheid voor de opvoeding van de kinderen. Maar daarnaast houdt Klavertje 4 zoveel mogelijk rekening met de wensen en ideeën van de ouders.

De wensen en de ideeën worden met de ouders besproken tijdens:

- intake gesprek
- brengen van halen van het kind
- gesprek met leidster en of directie
- ouderavonden.

Spelen staat bij Klavertje 4 voorop

De kinderen laten we zoveel mogelijk vrij spelen. Als de omstandigheden erom vragen, bijvoorbeeld kinderen zijn te druk, dan komen de leidsters met initiatieven.

We stimuleren kinderen, zonder te dwingen, om iets nieuws uit te proberen.

- Kinderen stimuleren om mee te doen.
- Op vaste momenten activiteiten aan te bieden.
- Variatie in aanbod van activiteiten.
- Er op inspelen als een kind iets aangeeft.
- De kinderen de mogelijkheid bieden om zich te ontplooiën op alle ontwikkelingsaspecten (sociaal, cognitief, motorisch).

Kinderen worden aangemoedigd om mee te doen aan activiteiten zoals puzzelen, spelletjes en memorie. Hiermee stimuleren we de intellectuele ontwikkeling. Kinderen zijn echter niet verplicht om mee te doen.

We vinden het belangrijk dat kinderen kennis maken met allerlei begrippen en materialen.

Belonen en corrigeren

Kinderen worden op een positieve manier benaderd door de leidsters. Positief gedrag wordt beloond. De leidster grijpt in als het gedrag van een kind de groep schaadt. Het gedrag van een kind wordt afgekeurd, niet het kind zelf.

De leidster grijpt in als:

- gevaarlijk spel wordt gespeeld
- kinderen "doordraaien"
- Kinderen het eten en slapen verstoren
- Kinderen elkaar storen.

Opruimen

Kinderen moeten lekker kunnen spelen, dus alles zal door de kinderen overhoop gehaald worden. Peuters zien geen rommel, dit hoort bij hun leeftijd. Wel moet er regelmatig worden opgeruimd. Dit doen we voor elke groepsactiviteit zoals voor het drinken, voor een creativiteit aan tafel of voor we buiten gaan spelen.

Het team stimuleert kinderen mee te helpen met opruimen door:

- zelf het goede voorbeeld te geven
- aangeven dat we na het opruimen iets anders gaan doen zoals:
 - drinken, eten, fruit eten
 - groepsactiviteit
 - buitenspelen

- verhaaltje voorlezen
- Gerichte opdrachten te geven
- Kinderen complimentjes geven als ze mee helpen, dus belonen.

Wanneer er rommel gemaakt wordt zonder een doel, grijpen de leidsters in. Wanneer kinderen leuk spelen mogen ze alles pakken en verplaatsen wat ze willen gebruiken in hun spel.

Bang zijn

Hoe gaat Klavertje 4 om met kinderen die bang zijn (spin, monster onder het bed, harde geluiden.)

- Klavertje 4 neemt het kind altijd serieus en we zullen het niet afdoen met opmerkingen als: "Doe niet zo raar." of "Er is geen reden om bang te zijn."
- Kinderen mogen huilen als ze bang zijn, maar de leidsters proberen het kind het vertrouwen te geven en te laten zien dat bang zijn niet nodig is (niet dwingen).

De leidsters gaan samen met het kind kijken, we verjagen samen het 'monster', of halen de spin weg.

Wat doen we als een kindje veel huilt?

Klavertje 4 probeert het kindje tot rust te brengen, dit doen we door:

- op schoot te nemen
- wiegen
- spelen met het kind
- slapen.

Als het kind ontroostbaar is, neemt Klavertje 4 contact op met de ouders. In het belang van het kind overlegt Klavertje 4 met de ouders wat er gebeuren moet. Als er geen verandering komt in de toestand van het kind en het kind is niet ziek is de vervolgstap om te bepalen of het kind wel gelukkig is bij Klavertje 4.

In belang van het kind en Klavertje 4 zal er samen met de ouders een oplossing moeten worden gezocht, want een kind dat veel huilt voelt zich niet veilig, kan zich niet optimaal ontwikkelen. De meest voorkomende oplossing is dat een kind meer naar Klavertje 4 toe komt. Klavertje 4 heeft hier goede ervaringen mee. Een kind kan zich op deze manier beter hechten aan de leidster en zal zich prettiger en veiliger voelen op de groep.

Speelgoed van thuis

Op Klavertje 4 is genoeg speelgoed aanwezig. Om te voorkomen dat meegebracht speelgoed kapot gaat of zoek raakt, doen de leidsters op de groep het speelgoed in de tas van het kind. Wilt u het meenemen van speelgoed naar Klavertje 4 zoveel mogelijk beperken, nog beter is het om geen speelgoed mee te nemen.

Klavertje 4 vindt het wel belangrijk dat een kind zijn of haar eigen knuffel meeneemt. Dit vindt Klavertje 4 belangrijk omdat dit het kind troost kan geven als het boos of verdrietig is. Een eigen speen mag, maar Klavertje 4 heeft voldoende spenen.

Als er behoefte is, en kinderen geven het zelf aan, wordt er geknuffeld, gestoeid en schootspelletjes gedaan. Dit tussen de andere activiteiten door. Lichamelijk contact is voor kinderen en leidsters erg belangrijk omdat het een vertrouwensband schept.

Afscheid nemen

Het is belangrijk dat een kind in alle rust afscheid neemt van de ouders en of verzorgers. Bij het brengen is het belangrijk dat de ouders en of verzorgers het kind de tijd geeft om te wennen. Samen rond kijken is ook prettig voor het kind. Daarnaast is het prettig voor de leidster om de bijzonderheden van het kind te bespreken. Voor het kind moet het duidelijk zijn wanneer de ouders en of verzorgers weggaan. Bij het vertrek van de ouders

en of verzorgers zwaaien het kind samen met de leidster bij het grote raam naar de vertrekkende ouders en of verzorgers. Kinderen die het moeilijk vinden om afscheid te nemen, worden na het zwaaien afgeleid of gestimuleerd om te gaan spelen.

Als het kind opgehaald wordt is er niet alleen tijd om te praten met de leidster, maar ook om even met het kind te spelen.

Als het kind niet mee naar huis wil, overleggen we met de ouders en of verzorgers wat Klavertje 4 hieraan kan doen. Het is in het belang van het kind dat het geen strijd wordt om het kind weer mee naar huis te nemen.

Wanneer een kind na 4 jaar afscheid neemt van Klavertje 4 kan er worden getrakteerd en krijgt het kind de nodige aandacht.

6. Observeren

Dagelijks observeren de leidsters de kinderen zodat er aan het einde van de dag, als de kinderen worden opgehaald, een goede overdacht kan plaatsvinden.

De kinderen hebben een dossier waarin de observatielijsten zitten. Dit dossier wordt bijgehouden vanaf het moment het kind bij Klavertje 4 komt en weer bij Klavertje 4 weggaat. De eerste twee jaren observeren de leidsters het kind ieder kwartaal. De laatste twee jaren observeren de leidsters het kind ieder half jaar. Zijn er naar aanleiding van deze korte observatie opvallende signalen dan wordt dit met de ouders besproken.

Ieder jaar rond de verjaardag van het kind maken de leidsters een 'grote' observatie. De volgende observatiepunten komen dan aan bod: 'het kind zelf', 'de relatie met de pedagogisch medewerker', 'de relatie met andere kinderen', 'binnenkomst', 'eten en drinken', 'vrij spel binnen', 'vrij spel buiten', 'gestructureerde activiteiten' en 'verzorgen en slapen'. Daarnaast schrijven de leidsters van elk kind een 'algemeen beeld'. De observaties worden gemaakt door twee medewerkers. Wanneer er vragen zijn over de observatie wordt dit besproken met de andere medewerkers van het team.

Ouders worden uitgenodigd voor een oudergesprek om de observatie samen met het managementteam te bespreken. Voor het oudergesprek krijgen de ouders een uitnodiging en een vragenlijst. Ouders worden verzocht om de lijst een week voor het gesprek ingevuld te retourneren. Na het gesprek wordt er een verslag gemaakt die toegevoegd wordt in het dossier.

Als het kind 3,5 jaar is, volgt er een extra oudergesprek. In dit extra gesprek bespreekt het managementteam met de ouders hoe het kind functioneert in het 'Klasje.' Ook krijgen de ouders de werkjes die het kind gemaakt heeft te zien. De observatie van het 'Klasje' wordt ook door twee medewerkers gemaakt. Observatieformulier is als bijlage toegevoegd.

Ouders mogen altijd een extra gesprek aanvragen. Klavertje 4 zal dan op verzoek van de ouders, indien mogelijk, op korte termijn een afspraak voor inplannen.

Indien de leidsters opvallende signalen bijv.: gedragsproblemen (agressie, angst, drift), ontwikkelingsproblemen en aangeboren problemen (contactstoornis, lichamelijke beperking krijgen waarover het managementteam graag in gesprek gaat met ouders zal het managementteam dit aangeven. Tevens zal er met de ouders een afspraak gemaakt worden om deze opvallende signalen te bespreken. Indien nodig verwijst Klavertje 4 ouders door naar de huisarts, consultatiebureau, Startpunt Wageningen (voorheen Centrum voor Jeugd en Gezin) of Home Start (hulp bij opvoeden).

Klavertje 4 maakt sinds 1 januari 2015 gebruik van een overdrachtsformulier. Voordat een kind naar school gaat, wordt dit formulier in het laatste gesprek met de ouders besproken. De ouders ondertekenen dit formulier en dit ondertekende formulier zal samen met de observatie van het 2de tot het 4de jaar en de toets resultaten verstuurd

worden naar de basisschool van het kind. Indien gewenst kan aan de leerkracht van het kind een mondelinge toelichting gegeven worden. Dit kan op aanvraag van de leerkracht en van de ouders.

Het dossier van het kind wordt vijf jaar bewaard. Nadat deze termijn is verstreken, draagt Klavertje 4 zorg voor de vernietiging van het dossier.

6.1 Observeren, begeleiding en zorg peuters (vanaf het 3de jaar)

Aan de hand van de toets resultaten en de observaties bespreekt het team welke kinderen extra zorg nodig. De extra zorg en de behaalde doelen worden beschreven in een handelingsplan. Extra zorg is planmatig: doelen, begeleidingsactiviteiten en de evaluatie wordt hierin vastgelegd. Als het kind 3 jaar is wordt het handelingsplan besproken in het oudergesprek met de ouders. Samen met de ouders bespreekt het team de begeleiding (zie kopje tutoring) en geven we tips die de ouders kunnen gebruiken om met hun kind thuis te kunnen oefenen. De begeleiding van de kinderen starten we op na het maken van de toets (3 jaar).

Het effect van de extra begeleiding wordt geëvalueerd in het oudergesprek als het kind 3.5 jaar is. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de bestaande observatielijst en van de lijst die opgesteld is voor de tutoring (zie pagina zes). In het handelingsplan wordt beschreven of de begeleidingsdoelen behaald zijn. Als de doelen niet behaald zijn, wordt, indien nodig, het plan bijgesteld.

Mocht de conclusie van het de evaluatie van het handelingsplan zijn dat het kind behoefte heeft aan extra ondersteuning door een externe zorgverlener dan wordt ook dit met de ouders besproken.

Het team bespreekt ook of Klavertje 4 informatie inwinnen bij een externe zorgverlener of dat de ouders dat zelf willen doen.

Extra hulp (tutoring)

Wanneer een peuter op de P1 toets een "D" of een "E" scoort, krijgt het kind extra hulp. De toets wordt geanalyseerd en op basis daarvan wordt er een handelingsplan opgesteld. We bespreken het handelingsplan in het 3.5 jaar gesprek. De extra hulp vindt plaats op een dagdeel dat de peuter aanwezig is. De extra hulp tijd bedraagt ongeveer 15-20 minuten per keer. Naar aanleiding van de observatiegegevens, de evaluatie (die wekelijks na de tutoring gemaakt wordt) en de lijst van de onderdelen die het team gaan tutoeren, kan het team meten of de extra hulp baat heeft. Indien nodig wordt de hulp bijgesteld.

Route van signalering tot advisering puntsgewijs

Signalering:

- Naar aanleiding van de observaties en de toetsen wordt gesignaleerd of een peuter een ontwikkelingsvoorsprong of een ontwikkelingsvertraging heeft;
- Tijdens de peutervergadering worden deze peuters besproken.

Verheldering:

- Peuters die een ontwikkelingsvoorsprong hebben mogen naar de "Pientere kinderen" (zie kopje "pientere kinderen" 2.7). Dit wordt met de ouders besproken in het oudergesprek als een kind 3.5 jaar is;
- De zorgen (bijv. toets score "D en E", taalachterstand) die de leiding heeft over een kind wordt met de ouders gedeeld in het 3.5 jaar gesprek. Ouders kunnen aangeven of ze de zorg herkennen;
- Als ouders de zorgen niet herkennen of ze zijn het niet eens met de route die ~~we~~ het team wil gaan volgen, dan zal het team nogmaals het kind observeren maar dan aan de hand van de observatielijst "Communicatieve Redzaamheid." Komen uit deze observatielijst dezelfde signalen als bij de toetsen, dan wordt er een gesprek met de ouders gepland;
- Ouders worden gedurende het hele traject op de hoogte gehouden door de leiding en betrokken bij de stappen die worden ondernomen.

Handeling:

- Er wordt een handlingsplan opgesteld naar aanleiding van de analyse die voortkomt uit de toetsen.

Diagnostisering

- Bij onvoldoende ontwikkeling bespreekt de leiding van Klavertje 4 dit met de ouders en zullen we samen in gesprek gaan hoe we een kind verder kunnen helpen (wat kan Klavertje 4 doen en wat kunnen de ouders doen). Zijn er onvoldoende mogelijkheden, dan verwijst de leiding van Klavertje 4 de ouders door naar de huisarts, CB of een andere instantie.

7. Personeel

De groep leidsters bestaat uit:

- Gediplomeerde leidsters met ervaring.
- Leidsters die net van school komen.
- Stagiaires.

Alle gediplomeerde leidsters hebben tenminste een afgeronde PW-3 opleiding. Daarnaast kunnen leidsters aanvullende cursussen volgen die voor Klavertje 4 belangrijk zijn. Om een bijdrage te leveren aan de opleiding van leidsters in de kinderopvang begeleidt Klavertje 4 stagiaires van zowel de BOL opleiding. Deze stagiaires staan als BBL stagiaires boventallig op de groep. Een BBL stagiaire werkt onder een gediplomeerde leidster. De verantwoordelijkheid voor een groep wordt opgebouwd volgens onderstaand schema.

Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze vaststelling opleidingsfase
Fase 1: Overeenkomstig eerste leerjaar driejarige PW-3 Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar driejarig PW-3	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval een andere opleidingsduur wordt de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.
Fase 3: Overeenkomst derde leerjaar Driejarig PW-3	100%	

Klavertje 4 is aangesloten bij Calibris. Calibris zorgt voor de erkenning van leerbedrijven. Dit houdt in dat er samen met Klavertje 4 wordt bekeken of Klavertje 4 stagiaires mag opleiden. Klavertje 4 beschikt over erkenning om stagiaires op te leiden voor Sociaalpedagogisch Werk niveau 3 en 4 en helpende zorg en welzijn niveau 2.

Klavertje 4 heeft zeven medewerkers in dienst. Klavertje 4 streeft ernaar om vaste leidsters tijdens vakantie en bij ziekte te vervangen door vaste oproepkrachten. Klavertje 4 vindt het heel belangrijk dat de samenwerking met elkaar goed verloopt. Kinderen voelen spanningen in het team feilloos aan en dat is niet goed voor de sfeer op de groep.

De goede sfeer en de samenwerking bevorderen we door:

- Respect hebben voor elkaar en elkaars opvattingen;
- Als groep naar buiten treden (elkaar niet afvallen);
- Teamvergaderingen (één in de zes weken)

- Overdracht: dagelijks het opschrijven van de belangrijke gebeurtenissen in de overdrachtsmap;
- Samen koffie en of thee drinken;
- Met het team een dagje of avondje uit;
- Signalen en knelpunten zo snel mogelijk uit te praten.

Achterwacht:

Bij calamiteiten of als er maar één leiding aan het begin (openen) of einde van de dag (sluiten) op de groep is, maakt Klavertje 4 gebruik van een achterwacht. De achterwacht bestaat alleen maar uit volwassene. De achterwacht bestaat uit Mireille Mooi, indien zij zelf niet aan het werk is, of haar man Rob Mooi. Beide zijn woonachtig boven Klavertje 4 en kunnen direct inspringen indien dat nodig is. Indien beide personen niet aanwezig zijn, zijn beide burens bereid om als achterwacht te fungeren.

Vier-ogen beleid

Op 1 juli 2013 trad de nieuwe wet: "vier-ogen-beleid" in werking. Het vier-ogen-beleid houdt in dat de houder van een kindercentrum de dagopvang op zodanige wijze organiseert, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Klavertje 4 geeft invulling aan deze wet door camera's op te hangen in beide slaapkamers, de verschoonkamer de beide groepen, speelruimte buiten en aan de voorkant buiten het KDV.

Tijdens de momenten dat een pedagogisch medewerker alleen werkzaam is zal er vanaf een pc (deze staat op het kantoor van de directie) mee worden gekeken door een volwassene. In de eerste instantie wordt dit gedaan door de directie van Klavertje 4 (Rob en Mireille Mooi). Wanneer zij niet aanwezig zijn (bijvoorbeeld vakantie) wordt er een rooster gemaakt welke medewerker er welke dag meekijkt. Daarnaast hangt er een TV scherm op de VG waar pauze gehouden wordt. Deze staat aan tijdens de lunchpauzes. Tijdens deze momenten zijn de groepen samengevoegd. De pedagogisch medewerker blijft op de grote groep, richt haar aandacht op de kinderen en verricht geen werkzaamheden in de ruimtes waar geen camera's hangen. Gebeurt dit wel dan wordt de pedagogisch medewerker hier direct op aangesproken.

8. Contact met ouders / verzorgers

Voor een kwalitatief goede kinderopvang is een goede communicatie met ouders heel erg belangrijk.

Tijdens een intakegesprek vindt het eerst contact met ouders plaats.

De directie praat met de ouders over het reilen en zeilen van Klavertje 4 en er wordt informatie uitgewisseld over het kind.

Voordat het kind komt, mogen kinderen een dagdeel komen wennen. Dit wendagdeel vindt plaats een week voordat de definitieve opvang begint. Klavertje 4 vindt dit belangrijk voor zowel de ouders als kinderen. Ouders voelen hoe het is om hun kind weg te brengen en kinderen kunnen wennen aan de nieuwe omgeving en aan de leidsters.

Tijdens het brengen en halen van de kinderen vinden de meeste contacten met ouders plaats. Klavertje 4 benut deze tijd om een vertrouwensrelatie met de ouders op te bouwen en het uitwisselen van ervaringen over het kind. Leidsters hebben tijdens het halen en brengen alle tijd voor de ouders. De leidster zal ervoor zorgen dat de meeste verzorgende taken op deze momenten klaar zijn. Soms moet er een kindje naar of uit bed of een schone luier.

Ouders kunnen altijd een afspraak maken met de directie voor een formeel gesprek.

Ieder kind wordt bij Klavertje 4 geobserveerd. Aan de hand van de observaties worden er gesprekken gevoerd met alle ouders. Op deze manier wordt het welbevinden van een

kind jaarlijks besproken. Wordt een kind 3 jaar, dan vindt er gesprek plaats waarin wordt besproken of een kind tussen de middag nog slaapt, een uurtje gaat rusten of helemaal niet meer gaat slapen. Voordat het kind naar de basisschool gaat, zal er een eindgesprek plaatsvinden.

De privacy zal te allen tijde gewaarborgd blijven. Vertrouwelijke informatie zal niet doorverteld worden en leidsters hebben een beroepsgeheim.

Stagiaires maken verslagen over de kinderen. In deze verslagen zullen alleen de voornamen van de kinderen genoemd worden. Wanneer stagiaires gebruik willen maken van beeldmateriaal zoals video-opnamen of foto's zal dit in overleg met de ouders gedaan worden.

Informatie naar ouders / verzorgers:

- website
- achter het besloten deel staat en document "ouderbeleid en informatievoorziening".
- schriftjes van de kinderen tot 1 jaar worden altijd geschreven als het kind komt
- een paar keer per jaar verschijnt er een nieuwsbrief
- ongeveer 3x per jaar verschijnt het "Klaverblaadje" met allerlei wetenswaardigheden
- brieven worden in de mandjes gelegd of per mail of post verzonden
- voor uitgebreide informatie kan een afspraak worden gemaakt met de directie
- artikelen en andere informatie liggen in de hal bij de voordeur op de rand van de kapstok of hangen aan het prikbord in de hal.

Binnen Klavertje 4 is een oudercommissie aanwezig. De oudercommissie behartigt de belangen van de ouders.

Informatie van de ouders

Tijdens het halen en brengen van de kinderen kunnen de ouders en of verzorgers de leidsters informeren over hun kind.

9. Problemen en of klachten

Intern klachtenbeleid

Het is voor u maar ook voor Klavertje 4 belangrijk dat we allemaal tevreden zijn. Het kan zijn dat u het niet geheel eens bent met de gang van zaken. Wanneer er klachten zijn over bijvoorbeeld: de begeleiding, materialen, hygiëne kunt u zich wenden tot de groepsleiding.

Als de klacht naar uw mening niet op een bevredigende wijze is afgehandeld kunt u zich wenden tot Mireille Mooi te bereiken op telefoonnummer: 0317-752410 of 06-46197112.

Uw klacht kunt u indienen door middel van het klachtenformulier die is te downloaden via de website (www.kdv-klavertjevier.nl) Of is op te vragen bij de directie.

De directie zal uw klacht binnen vijf werkdagen schriftelijk aan de ouders bevestigen. Hierna zal er een afspraak worden gemaakt om de klacht met de ouders te bespreken, om tot een oplossing te komen.

U kunt zich ook wenden tot de oudercommissie dit kan via de mail oc.klavertje4@gmail.com

Het is niet noodzakelijk om eerst de interne klachtenprocedure te doorlopen u kunt ook rechtstreeks een klacht indienen bij de SSK (contactgegevens staan onder het kopje "extern klachtenbeleid").

Extern klachtenbeleid

Wanneer de klacht na dit gesprek niet naar uw tevredenheid is afgehandeld, heeft u de mogelijkheid een formele klacht in te dienen bij de geschillencommissie.

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet Kinderopvang veranderd en worden de klachten door één orgaan, "Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen" behandeld. De belangrijkste verandering is dat deze Commissie uitspraken doet die bindend zijn. Kinderdagverblijf Klavertje 4 heeft zich aangemeld bij deze commissie.

De geschillencommissie behandelt bijvoorbeeld de volgende klachten::

- de afnemende kwaliteit van de opvang
- het wijzigen van de openingstijden door de ondernemer en waar u extra voor moet betalen
- het veranderen van locatie van vakantieopvang
- een te betalen opzegtermijn van twee maanden
- te betalen annuleringskosten, terwijl u ruim van te voren heeft geannuleerd.
- De vele wisselingen in personeel
- De verzorging van uw kind
- Andere zaken binnen de kinderopvangorganisatie, die niet goed gaan
- Of u bent het als oudercommissie niet eens met een (voorgenomen) besluit van de ondernemer.

De geschillencommissie is te bereiken:

Postadres:

Postbus 90600

2509 LP Den-Haag

Telefoonnummer: 070-3105310 op werkdagen van 9.00 uur – 17.00 uur.

www.degeschillencommissie.nl